

SPIS TREŚCI

WSTĘP.....	11
------------	----

1. GENEZA I TYPOLOGIE SZTUCZNEJ INTELIGENCJI

1.1. Problemy z inteligencją	17
1.2. Mózg – biologiczny superkomputer	19
1.3. Historia badań nad sztuczną inteligencją	22
1.4. Impuls sztucznej inteligencji	25
1.5. Istota i cele sztucznej inteligencji.....	27
1.6. Klasyczne metody sztucznej inteligencji.....	30
1.7. Obszary aplikacji sztucznej inteligencji.....	34
1.8. Roboty – ciało sztucznej inteligencji	37
1.9. Podsumowanie	39

2. EKSTRAKCJA DANYCH I ODKRYWANIE WIEDZY

2.1. Lawina informacyjna i smog informacyjny	45
2.2. Triada: dane – informacja – wiedza	47
2.3. Inżynieria wiedzy.....	50
2.4. Wymagania systemów informacyjno-decyzyjnych.....	53
2.5. Metody eksploracji danych i odkrywania wiedzy.....	55
2.6. Systemy eksploracji danych Data Mining	57
2.7. Od systemów transakcyjnych do analitycznych.....	59
2.8. Technologia pracy systemu OLAP	61
2.9. Podsumowanie	63

3. SYSTEMY STADNE I ALGORYTMY ROJOWE

3.1. Przesłanki rozwoju algorytmów stadnych	69
3.2. Pojęcie i atrybuty informacyjne stada	70
3.3. Zasada działania algorytmów PSO	72
3.4. Model algorytmu stadnego	74
3.5. Perspektywy aplikacyjne algorytmów stadnych	76
3.6. Algorytmy pszczele	77
3.7. Algorytmy mrówkowe	81
3.8. Podsumowanie	88

4. SZTUCZNE SIECI NEURONOWE

4.1. Geneza i rozwój sztucznych sieci neuronowych	93
4.2. Idea działania sztucznych sieci neuronowych	94
4.3. Przetwarzanie informacji w sieci neuronowej	96
4.4. Mechanizm działania sztucznych sieci neuronowych	98
4.5. Tablica wag synaptycznych	100
4.6. Klasyczne rodzaje sztucznych sieci neuronowych	101
4.7. Zastosowania sztucznych sieci neuronowych	103
4.8. Podsumowanie	105

5. SYSTEMY EWOLUCYJNE I ALGORYTMY GENETYCZNE

5.1. Biologiczne inspiracje algorytmów ewolucyjnych	111
5.2. Od teorii ewolucji Darwina do genetyki Mendla	112
5.3. Terminologia algorytmów genetycznych	113
5.4. Operatory genetyczne	115
5.5. Iteracyjna natura algorytmów genetycznych	117
5.6. Standardowy algorytm genetyczny	118
5.7. Algorytmy genetyczne versus numeryczne	120
5.8. Główne obszary aplikacji algorytmów genetycznych	122

5.9. Podsumowanie	124
6. LOGIKA I SYSTEMY ROZMYTE FUZZY	
<hr/>	
6.1. Geneza i prekursorzy teorii rozmytych	129
6.2. Założenia metodologiczne logiki rozmytej	131
6.3. Podstawy teorii zbiorów rozmytych	133
6.4. Zmienne lingwistyczne	135
6.5. Wnioskowanie według zasad logiki rozmytej.....	137
6.6. Sterowniki rozmyte Fuzzy	139
6.7. Kierunki aplikacji technologii rozmytej.....	141
6.8. Podsumowanie	144
7. SYSTEMY EKSPERTOWE	
<hr/>	
7.1. Pojęcie i definicje systemów ekspertowych	149
7.2. Geneza systemów ekspertowych	151
7.3. Atrybuty użytkowe systemów ekspertowych.....	153
7.4. Modelowa struktura systemu ekspertowego.....	154
7.5. Architektura techniczna systemów ekspertowych.....	156
7.6. Reprezentacja wiedzy w systemach ekspertowych	158
7.7. Mechanizm wnioskowania.....	160
7.8. Metody uzasadniania konkluzji.....	161
7.9. Szkieletowe systemy ekspertowe.....	162
7.10. Problemy rozwojowe systemów ekspertowych.....	164
7.11. Podsumowanie	166
8. SZTUCZNA INTELIGENCJA GENERATYWNA	
<hr/>	
8.1. Geneza i historia generatywnej sztucznej inteligencji.....	171
8.2. Determinanty rozwoju inteligencji generatywnej.....	174
8.3. Pojęcie sztucznej inteligencji generatywnej.....	176
8.4. Zasadnicze terminy i pojęcia GenAI	178

8.5. Schemat operacyjny GenAI.....	181
8.6. Kluczowe technologie GenAI	184
8.7. Popularne modele i narzędzia GenAI.....	185
8.8. Podstawowe walory i zalety GenAI	187
8.9. Branżowe zastosowania GenAI	189
8.10. Problemy społeczno-etyczne GenAI	193
8.11. Zagrożenia stwarzane przez GenAI.....	195
8.12. Podsumowanie	197
9. UCZENIE MASZYNOWE	
<hr/>	
9.1. Istota i cele uczenia maszynowego	203
9.2. Mechanizm uczenia maszynowego	204
9.3. Rodzaje uczenia maszynowego.....	207
9.4. Metody teoretyczne uczenia maszynowego	211
9.5. Schemat uczenia maszynowego.....	215
9.6. Korzyści uczenia maszynowego	217
9.7. Walory użytkowe uczenia maszynowego	219
9.8. Praktyczne zastosowania uczenia maszynowego	220
9.9. Wyzwania uczenia maszynowego.....	222
9.10. Podsumowanie	224
10. PRZETWARZANIE JĘZYKA NATURALNEGO	
<hr/>	
10.1. Koncepcja przetwarzania języka naturalnego	229
10.2. Historia i etapy rozwoju NLP	231
10.3. Podstawowe techniki NLP.....	232
10.4. Mechanizm funkcjonowania NLP	235
10.5. Specyfika dużych modeli językowych.....	237
10.6. Zasada działania dużych modeli językowych	238
10.7. Automatyczne rozpoznawanie mowy	240
10.8. Wybrane dziedziny zastosowania NLP.....	241

10.9. Branżowe obszary aplikacji NLP	246
10.10. Papuga stochastyczna	246
10.11. Wyzwania i zagrożenia NLP	247
10.12. Podsumowanie	249
11. DATA SCIENCE	

11.1. Istota i cele Data Science	255
11.2. Krótka historia Data Science	257
11.3. Technologia pracy Data Science	258
11.4. Schemat metodologiczny Data Science	260
11.5. Metody i narzędzia Data Science	263
11.6. Specjaliści branży Data Science	264
11.7. Zastosowania Data Science w biznesie	267
11.8. Wyzwania i zagrożenia Data Science	270
11.9. Podsumowanie	272
12. BIG DATA	

12.1. Pojęcie i atrybuty Big Data	277
12.2. Markery 7V Big Data	279
12.3. Trzy rodzaje danych Big Data	281
12.4. Źródła danych Big Data	283
12.5. Schemat użytkowania Big Data	284
12.6. Obsługa danych nieustrukturyzowanych	286
12.7. Rozwiązania technologiczne Big Data	290
12.8. Wybrane obszary aplikacyjne Big Data	291
12.9. Wyzwania Big Data	292
12.10. Podsumowanie	294

13. CLOUD COMPUTING

13.1. Pojęcie i atrybuty chmury obliczeniowej	299
13.2. Mechanizm przetwarzania w chmurze	301
13.3. Typy chmury obliczeniowej	302
13.4. Usługi przetwarzania danych w chmurze	305
13.5. Korzyści chmury obliczeniowej.....	307
13.6. Zaawansowane technologie chmurowe.....	309
13.7. Przykłady zastosowania chmury obliczeniowej	310
13.8. Wyzwania związane z przetwarzaniem w chmurze	311
13.9. Trendy rozwojowe chmury obliczeniowej	313
13.10. Podsumowanie	316

14. INTERNET OF THINGS

14.1. Pojęcie i atrybuty Internetu Rzeczy	321
14.2. Internet Rzeczy jako ekosystem.....	323
14.3. Nowoczesne technologie IoT	325
14.4. Korzyści wdrożenia Internetu Rzeczy	326
14.5. Popularne aplikacje społeczne IoT	329
14.6. Przemysłowy Internet Rzeczy (IIoT)	333
14.7. Cyfrowe bliźniaki IoT	335
14.8. Wyzwania technologii IoT	336
14.9. Podsumowanie	338

BIBLIOGRAFIA.....	341
--------------------------	------------

CONTENTS.....	347
----------------------	------------